

VASTAUS LAITILAN KAUPUNGILLE OSOITETTUUN TIEDUSTELUUN TEOLLISUUSJÄTEVEESISOPIMUKSISTA

Laitilan kaupunki pyrkii solmimaan teollisuusjäteveesisopimuksia sellaisten teollisten toimijoiden kanssa, joiden vedenkäytöllä on joko laadullista tai määrällistä merkitystä vesihuollon kokonaisuuden suhteen. Teollisuusjäteveesisopimuksilla pyritään turvaamaan vesihuollon toimivuus ja kestävyys sekä vastaamaan kehittyvään vesi- ja ympäristölainsäädäntöön ja sen periaatteisiin, joiden tavoitteena on kohdistaa jätevesien puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset niiden aiheuttajille.

Laitilan kaupunki ei ole päässyt täysimääräisesti tavoitteeseensa solmia teollisuusjäteveesisopimus kaikkien merkittävien teollisuuslaitosten kanssa. Erityisesti runsaasti jätevesikuormaa aiheuttavien tiettyjen elintarvikealan toimijoiden kanssa sopimusneuvottelut eivät ole toistaiseksi edenneet sopimuksiksi asti. Teollisuusjäteveesisopimukset ovat luonteeltaan yksityisoikeudellisia sopimuksia, joihin sitoutuminen on lähtökohtaisesti vapaaehtoista ja perustuu yhdessä saavutettuun neuvottelutulokseen. Kuitenkin esimerkiksi teollisten toimijoiden ympäristölupien ehdot voivat tietyissä tapauksissa edellyttää teollisuusjäteveesisopimuksen tekemistä.

Useamman vuoden kestäneiden sopimusneuvotteluiden aikana keskeiset jätevesiä tuottavat toimijat ovat tehneet tuotannossaan toimija, joilla on ollut mittauksissa havaittava positiivinen vaikutus jätevesien laatuun. Tehdyt toimet eivät kuitenkaan sellaisenaan riitä korvamaan teollisuusjäteveesisopimusten tarvetta ja toimijoiden jätevesien tietyt pitoisuudet ovat teollisuusjäteveesisopimuksilla tavoiteltavaa tasoa korkeammat.

Laitilan kaupungin edustajat ovat keskustelleet Uudenkaupungin edustajien kanssa tilanteesta ja tarpeesta vauhdittaa teollisuusjäteveesisopimusten syntymistä ja niiden myötä teollisuuden jätevesien esikäsittelyä teollisuuslaitoksissa. Edelleen kaupunkien välillä on pyritty jakamaan tilannekuvaa siitä, kuinka neuvotteluja edistetään aikaisempaa voimakkaammin. Neuvottelujen vauhdittamiseksi Laitilan kaupunki on muun muassa hankkinut ulkopuolista konsulttiapua, pyytänyt neuvoja ja apua tiettyjen tietojen selvittämiseksi Uudeltakaupungilta ja allokoanut merkittävästi johtavien viranhaltijoiden työaikaa asian edistämiseksi.

Vesiasiat ovat luonteen kunnallisteknisiä, ympäristöllisiä että erittäin merkittäviä elinkeinopoliittisia kysymyksiä. Niillä on erityistä merkitystä esimerkiksi elintarviketeollisuudelle, joka on sekä suuri puhtaanveden kuluttaja että jäteveden tuottaja. Laitila on merkittävä elintarvikealan keskittymä ja elintarvikejalostuksella ja -teollisuudella on huomattava työllisyysvaikutus alueella. Koko Vakka-Suomen alueen etu on, että haastavamminkin sopimusneuvottelut ratkaistaan mahdollisimman hyvin yhteisymmärryksessä ja teollisuuden tarpeita ymmärtävällä tavalla, ilman tarpeettoman kovia julkisen vallan käytettävissä olevia sanktio- tai pakkokeinoja.

Paikallisten yritysten kanssa käytävien sopimusneuvotteluiden kannalta haastavaa on ollut Laitilan ja Uudenkaupungin (ts. Vakka-Suomen Vesi) välisen sopimuksen rakenne, joka ei ohjaa teollisuuden jätevesimäärien tai pitoisuuksien sääntelyyn. Kaupunkien välinen sopimus on laadittu laatimisajankohtansa lähtökohdista ja tarpeista ja on selvää, että mikäli sopimus laadittaisiin tämän päivän tilanteessa, saisi se joiltain osin erilaisen sisällön. Sopimus on kuitenkin luonteeltaan hyvin pitkäikäiseksi laadittu ja sen mahdollisiin muutoksiin tulee suhtautua pidättyväisesti. Laitilan kaupunki katsoo noudattavansa toiminnassaan olemassa olevaa sopimusta ja edellyttää samaa muiltakin sopimusosapuolilta.

Laitila on kuitenkin valmis keskustelemaan mahdollisesta sopimuksen ajanmukaistamisesta vastaamaan paremmin nykyisen vesihuolto- ja ympäristölainsäädännön periaatteita ja tavoitteita. Samassa yhteydessä olisi perustelua käydä läpi ja hakea yhteisymmärrystä osapuolten kokemuksista voimassa olevan sopimuksen ehtojen noudattamiseen. Laitilan kaupunki pitää moitittavana tapaa, jolla julkiseen keskusteluun on annettu virheellinen kuva, että Laitila tai Laitilassa sijaitsevat yritykset eivät täyttäisi voimassa olevia sopimusvelvollisuuksiaan, mukaan lukien jätevesimaksujen oikeaa suuruutta ja kohdistumista eri toimijoille. On ymmärrettävää, että yhteiskunnallisesti merkittävän asian hoitamista syntyy erilaisia näkemyksiä ja sopimuksen osapuolilla voi olla toisistaan poikkeavia käsityksiä sekä sopimuksen tasapuolisuudesta että toisen osapuolen toiminnasta. Laitilan kaupunki haluaa edistää vuoropuhelua tämänkaltaisten ristiriitojen ratkaisemiseksi ja yhteistyön edelleen kehittämiseksi.

12.5.2025

LAITILAN KAUPUNGINHALLITUS